

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za 2023 rok.

Uchwałą Nr XIX/95/2012 Rady Miejskiej w Skalbmierzu z dnia 12 czerwca 2012r Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skalbmierzu został wyznaczony jako jednostka organizacyjna realizująca zadania własne gminy Skalbmierz z zakresu wspierania rodziny.

Uchwałą Nr LXVII/326/2023 Rady Miejskiej w Skalbmierzu z dnia 23 lutego 2023r został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025.

Głównym założeniem powyższego programu jest wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny.

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe :

1. Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym we właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci,
2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
4. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.

Pomoc udzielana osobom i rodzinom miała na celu przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej, której sami nie byli w stanie pokonać. Rodziny objęte były pomocą w postaci zasiłków finansowych, pracy socjalnej, bezpłatnych posiłków dla dzieci w stołówkach szkolnych oraz udzielonej pomocy w formie pracy asystenta rodziny.

W ramach podejmowanych działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny pracownicy socjalni i asystent rodziny współpracowali

Obowiązki asystenta rodziny :

- prowadzenie poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz udzielanie informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe, organizacje pozarządowe,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, a przede wszystkim w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej,
- sporządzanie planu pracy z rodziną , we współpracy z pracownikami socjalnymi oraz zespołem interdyscyplinarnym
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach
- współpraca z pracownikami socjalnymi, zespołem interdyscyplinarnym, psychologiem, PCPR oraz szkołami.

Rezultatem pracy asystenta rodziny jest poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodzice uczą się

nawiązywania relacji z dziećmi, a także między sobą, pozyskują wiedzę na temat metod wychowania – co pozytywnie wpływa na kształtowanie postaw. Członkowie rodzin nabywają umiejętności w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, są bardziej świadomi własnych emocji i lepiej radzą sobie ze stresem. Istotnym celem podejmowanych działań jest podwyższenie poczucia własnej wartości i samooceny. W tym obszarze poza wsparciem asystenta rodziny, osoby objęte pomocą otrzymują również wsparcie psychologiczne. Rezultatem podejmowanych działań przez asystenta rodziny jest także pozyskanie wiedzy z zakresu komunikacji interpersonalnej, rozwoju dziecka, a także poprawa relacji wewnątrzrodzinnych. Wsparcie rodzin często stanowi pracę od podstaw. W wielu rodzinach należałoby nadrobić wieloletnie, a nawet wielopokoleniowe zaniedbania. Dorośli, którzy nigdy nie doświadczyli prawdziwego dzieciństwa, podobny los proponują swoim dzieciom. Najczęściej wynika to z niskiej świadomości ról małżeńskich i rodzicielskich. W wielu przypadkach członkowie rodzin stawiają opór przed zmianą. W nielicznych przypadkach rodziny otwierają się na współpracę, niemniej jednak ze względu na inne czynniki (np. zaburzenie psychiczne, upośledzenie umysłowe) potrzebowałyby wsparcia asystenta rodziny przez długie lata, a czasem na stałe.

We wszystkich obszarach pracy z rodziną ważnym zadaniem jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. W każdym przypadku rodzina objęta jest monitoringiem ze strony pracownika socjalnego. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka pracownik socjalny podejmuje działania interwencyjne polegające na złożeniu wniosku do sądu o ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej. Zgodnie z Art.17 pkt.3 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r praca asystenta rodziny nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego.

W roku sprawozdawczym asystent sprawował opiekę nad 12 rodzinami, w których łącznie przebywało 22 dzieci w wieku od 2 – 18 roku życia. Wszystkie rodziny objęte wsparciem charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Sześć rodzin to rodziny niepełne, w których to tylko jeden rodzic zajmuje się opieką nad dziećmi. Asystent współpracuje z jedną rodziną, której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej. Problemem w 6 rodzinach było nadużywanie alkoholu przez jedno z rodziców.

W 4 rodzinach rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską i nadzór kuratora. W 2023r zakończono pracę asystenta z dwoma rodzinami.

W niektórych rodzinach problemowych zaobserwowano poprawę w funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego, a także dbanie o porządek w domu i higienę osobistą. Z uwagi na liczne dysfunkcje przykłady trwałych zmian są trudne do osiągnięcia i wymagają dużego nakładu pracy i czasu.

Asystent rodziny odwiedza rodziny w godzinach popołudniowych oraz wieczornych, a także w dni wolne tj. sobota i niedziela.

Ponadto ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jasno określa zadania nałożone na gminę. Zadania te generują koszty dla budżetu gminy. Jednym z tych kosztów jest ponoszenie opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej koszt wynosi 10% , w drugim roku 30% , a w trzecim i następnych latach pobytu koszt ten wynosi 50%. Dlatego też zasadnym jest eliminowanie zjawiska trudności opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi poprzez zatrudnienie asystenta rodziny, który to swoje działania kieruje na wspieranie i przywrócenie zdolności rodziny do wypełniania ich funkcji.